

Publicații

Cărți

Antologia Palatină Cartea a V-a. Poemele iubirii, ediție critică Simona Nicolae, traducere Simona Nicolae, Cristian Șimon, Margareta Sfirschi-Lăudat, Sorana-Cristina Man, București, Editura Universității din București, 2022, ISBN 978-606-17-1745-3 (Premiul special *Cum laude*, *Observator Cultural*, nominalizată la premiile Uniunii Scriitorilor, nominalizată la premiile Senatului Universității din București);

Oglinzi ale principilor în Bizanț, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2020, 308 p., ISBN 978-606-17-1745-3;

Manuel Paleologul: *Sfaturi pentru educația împărătească*, ediție critică, traducere și comentariu, București, Editura Academiei Române, *Scriptores Byzantini*, 2015, 220 p., ISBN 978-973-27-2584-9 (premiul „Eudoxiu Hurmuzaki” al Academiei Române);

Toponimia mitică europeană (coautor) Florica Bechet (coord.), București, Editura Universității din București, 2010, 258 p.+18 imagini, ISBN 978-973-737-858-3;

Antologia Palatină. Cartea I. Poemele creștine, coordonare și ediție critică Simona Nicolae, traducere, note, studiu introductiv Simona Nicolae, Ștefan Zară, traducere, note Simona Nicolae, Ștefan Zară, Cristian Șimon, Ștefan Lungu, București, Editura Universității din București, 2024 (sub tipar);

Antologia Palatină. Cartea a XII-a. Muza efebilor, coordonare și ediție critică Simona Nicolae, traducere, note, studiu introductiv Simona Nicolae, Margareta Sfrischi-Lăudat, traducere, note Simona Nicolae, Margareta Sfrischi-Lăudat, Cristian Șimon, Ștefan Lungu, București, Editura Universității din București, 2025 (sub tipar);

Manuel Paleologul, *Discursuri*, ediție critică, studiu, traducere, note Simona Nicolae, București, Editura Academiei Române, Colecția *Scriptores Byzantini*, 2025, 356 p. (sub tipar).

Capitole în cărți

„Scriptores Byzantini. Histoire d’ une collection”, *Un siècle d’études sud-est européennes en Roumanie. Bilan historiographique*, Andrei Timotin (éd.), Academia Română, Editura Istros, 2019;

„Literatura parenetică bizantină după căderea Constantinopolului. Circulația manuscriselor grecești”, *Dinamici sociale și transferuri culturale în Sud-Estul european (secolele al XVI-lea – al XIX-lea)*, Andrei Timotin (éd.), București, Editura Academiei Române, 2019.

Coautor al următoarelor enciclopedii alcătuite sub egida Academiei Române:

Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc, coord. Victor Spinei, Dorina N. Rusu, Academia Română, Secția de Științe Istorice și Arheologie, Suceava, Editura Karl A. Romstorfer, 2021, ISBN 9786068698502 (coautor, vol. I, vol. II);

Coautor: *Enciclopedia revistelor academice din România*, Academia Română (sub tipar);

Coautor: *Enciclopedia autorilor străini cu preocupări privind istoria spațiului carpato-dunărean (din Antichitate până în prezent)*, Academia Română, Iași, Editura PIM, 2024 (sub tipar).

Traduceri de specialitate

Alain Ducellier, *Bizantinii*, București, Editura Teora, 1997;

Plutarch, *Cezar*, București, Editura Humanitas, 2025 (predarea lucrării la 31 octombrie 2024).

Articole în volume cu referenți

„Roșu și Negru. Când marea, pământul, vinul și sângele au aceeași culoare”, *Relații etnice și culturale în Europa de sud-est oglindite în limbile și literaturile regiunii. Actele colocviului româno-bulgar, București, 15 iunie 2022*, coordonator Cătălina Vătășescu, Biblioteca de studii și cercetări sud-est europene IX, Cluj-Napoca, ed. Scriptor și Mega, 2023, pp. 79–91;

„Câte ceva despre libertate. De la Homer la Platon”, *Miscellanea philologica et historica. In honorem Floricae Bechet*, Simona Nicolae, Ioana Munteanu (coord.), Editura Universității din București, 2021, ISBN 978-606-16-1272-7, pp. 366–376;

„Le bleu grec. Couleur, mot, concept”, *Limbă și cultură în Sud-estul Europei. Langue et culture dans le Sud-est de l'Europe. Actele Colocviului româno-bulgar, 5 iunie 2018. Actes du Colloque roumano-bulgar, le 5 juin 2018*, Biblioteca de Studii și Cercetări Sud-est Europene VIII. Bibliothèque des Études et Recherches Sud-est Européennes, VIII, Simona Nicolae, Lora Taseva, Cătălina Vătășescu, Dana-Mihaela Zamfir (coordination), București, Editura Academiei, 2019, pp. 9–22;

„Demosul în discursurile parenetice bizantine”, *Istorie, cultură și politică în Sud-estul Europei. Două colocvii internaționale*, Biblioteca de Studii și Cercetări Sud-Est Europene, vol. VII, coordonare Cătălina Vătășescu, Penka Danova; Constantin Iordan, Andrei Eșanu, Academia Română, Brăila, Editura Istros a Muzeului de Istorie „Carol I”, 2017, pp. 15–29;

- „Teamă, pietate și iubire în drumul spre Dumnezeu al împăratului bizantin”, *Expresii ale fricii din Antichitate până în lumea contemporană*, Ana-Cristina Halichias, Maria-Luiza Dumitru Oancea (coordonatori), București, Editura Universității din București, 2014, pp. 143–152;
- „Parenetica bizantină – o școală pentru suflete”, *Melliferae Magistrae. In honorem Gabrielae Creția*, Florica Bechet (coord.), București, Editura Universității din București, 2013, pp. 310–319;
- „Les attributs de l’empereur et les métaphores de l’empire. Considérations sur le vocabulaire politique des parénèses byzantines”, *Polychronion. Profesorului Nicolae-Șerban Tanașoca la 70 de ani*, București, Editura Academiei Române, 2012, pp. 361–369;
- „Păcatul și puterea laică (vocabular semnificativ în textele parenetice bizantine)”, *Identitate, etnicitate, limbă în Sud-estul Europei, Actele Colocviului organizat de Institutul de Studii Sud-Est Europene din București și Institutul de Studii Lingvistice din Sankt Petersburg, 29 septembrie 2010*, coordonator Cătălina Vătășescu, Zamfira Mihail, Manuela Nevaci, București, Biblioteca Bucureștilor, 2011, p. 41–50;
- „La poétique de la traduction de l’*Iliade* homérique”, *IANUA, Lumea greco-romană în studii și articole*, București, Editura Universității din București, 2009, pp. 365–374;
- „De speculis principum”, *In memoriam Iancu Fischer*, București, Humanitas, 2004, pp. 294–303;
- „Dieu pour les sujets, humble sujet devant Dieu”, *Pouvoirs et mentalités*, textes réunis par Laurențiu Vlad à la mémoire du professeur Alexandru Duțu, Bucarest, Éditions Babel, 1999, pp. 137–145.

Articole în periodice de specialitate

- „Gâlceava filologului clasic cu traducătorul de poezie”, *Revista de traduceri literare*, 91/mai 2025 ISSN 2457-8991, ISSN–L 2457-8991;
- „Quand l’amour chrétien revêt le péplos d’Aphrodite (Anthologia Palatina, liber V)”, *Classica et christiana*, 19/2, 2024, Atti del XIII Convegno romeno-italiano Tradizione e innovazione tra antichità classica e medioevo: forme, strumenti e modelli di comunicazione letteraria e artistica (Iași, 26-28 settembre 2023), a cura di Nelu ZUGRAVU, pp. 463–476;
- „Marc Aurèle : penser la liberté dans le sillage de la philo-sophie païenne, à l’avènement du Christianisme”, *Classica et Christiana*, 17/2, 2022, Atti Dell’ XII Convegno Romeno-Italiano Tradizione e innovazione tra antichità classica e cristianesimo (Bari-Iași, 13-15 dicembre 2021), a cura di Nelu ZUGRAVU, 569–594;
- „Μίμησις et Ἀνάμνησις. Les théories d’Aristote et de Platon fondues dans la musique de Ravel et dans la danse de Béjart”, *Quaestiones Romanicae*, IX, ISSN: 2457-8436, DOI: 10.35923/QR.09.01.08, pp. 107-125;
- „Studii clasice în date și cifre”, *Studii Clasice*, L, 2021, Editura Academiei Române, București, 2022, pp. 11–13;
- „Studii clasice – index 1959–2020”, *Studii Clasice*, L, 2021, Editura Academiei Române, București, 2022, pp. 14–62;
- „Simbolismul oglinzii și tipologia denumirilor genului parenetic”, in *Studii Clasice*, XLIX/2020, pp. 177–194;

- „Ὁ καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἄνθρωπος. *L'honnête homme dans les miroirs des princes byzantins*”, in *Études Balkaniques*, 2018/4, pp. 726–739;
- „Une parénèse ou un panégyrique épistolaire: les cent lettres de Démétrios Chrysoloras dédiées à Manuel Paléologue”, *Revue des Études Sud-Est Européennes*, tome LII/2014, pp. 63–70;
- „Basileus. *Sur l'histoire d'un mot dans les miroirs des princes byzantins. Étude sémantique et statistique*”, *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, no. L/2012, pp. 123–135;
- „De nulle part vers n'importe où – le possible contingent de l'espace mythique”, *Studii clasice*, 2011, pp. 17–29;
- „Les textes parénétiqes de l'empereur Manuel Paléologue dans un manuscrit moscovite. Cohérence et intégrité textuelle”, *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, tome XLIX/2011, p. 5–14;
- „Sur les voies de la morale politique: circulation manuscrite des parénèses byzantines au XVe siècle”, *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, tome XLVIII/2010, pp. 147–158;
- „Les *Préceptes* de Manuel II Paléologue”, *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, tome XLII/2004, pp. 49–70;
- „Model și replică în mediul imperial bizantin”, *Sud-Estul și contextul european*, Buletin VII, Academia Română, 1997, pp. 91–99;
- „George Murnu și traducerea Iliadei”, *Sud-Estul și contextul european*, Buletin V, Academia Română, 1996, pp. 130–148;
- „Versiuni românești ale Iliadei homerice”, *Sud-Estul și contextul european*, Buletin IV, Academia Română, 1995, pp. 51–70.

Îngrijiri de volume

- Elena Emilia ȘTEFAN, *Cutremurele în lumea romană între secolele I–IV p. Chr.*, editare, revizuire a traducerilor din greacă și latină, index, norme de traducere și transliterare a termenilor grecești și latinești Simona Nicolae, București, Editura Universității din București, Colecția Noua Studia Classica, 2024, ISBN 978-606-16-1505-6;
- Lucian Dîncă, *Dumnezeu s-a făcut om pentru ca omul să fie îndumnezeit. Îndumnezeirea omului prin întruparea Cuvântului lui Dumnezeu în scrierile sfântului Atanasie de Alexandria*, Revizuirea citatelor grecești și a traducerii lor, îngrijirea, redactarea și corectura vol., Târgu-Lăpuș, Galaxia Gutenberg, 2022, ISBN: 978-630-6524-17-4;
- Miscellanea philologica et historica. In honorem Floricae Bechet*, Simona Nicolae, Ioana Munteanu (coord.), Editura Universității din București, ISBN 978-606-16-1272-7, 2021;
- Limbă și cultură în Sud-estul Europei. Langue et culture dans le Sud-est de l'Europe. Actele Colocviului româno-bulgar, 5 iunie 2018. Actes du Colloque roumano-bulgar, le 5 juin 2018*, Biblioteca de Studii și Cercetări Sud-est Europene, VIII, Simona Nicolae, Lora Taseva, Cătălina Vătășescu, Dana-Mihaela Zamfir (coord.), București, Editura Academiei, 2019;

Banchetul. Perspective trans- și interculturale. Actele Colocviului Departamentului de Studii Clasice 2016, coordonare, împreună cu Theodor Georgescu, București, Editura Universității din București, 2017;

Toponimia mitică europeană, coautor și redactor, București, Editura Universității din București, 2010;

Redactor coordonator al revistei *Studii Clasice*, nr. L/2021; redactare rubrică „Semnal”;

Redactor coordonator al revistei *Studii Clasice*, nr. XLIX/2020;

Redactor al revistei *Studii Clasice*, nr. XLVIII/2019;

Membru în colectivul de redacție al revistei *Études byzantines et post-byzantines*;

Redactor coordonator al seriei *Cultura* a Editurii *Cartea de buzunar* (ramură a Editurii Paideia). Apariții: Kant, *Critica rațiunii pure*; Hegel, *Fenomenologia spiritului* (interpretări de Claudiu Baciș și Dragoș Popescu); Lelia Zamani, *Enciclopedia obiceiurilor populare: Bucureștii în săbătoare (vol. 1–2)*, Narcisa Alexandra Știucă, *Sărbătoarea noastră cea de toate zilele (vol. 1–3)*; Dicționare lingvistice pentru elevi (franceză, engleză, germană, spaniolă) etc. (2000–2003);

Membru în colectivul de redacție al publicației *Sud-Estul și Contextul European. Buletin al Institutului de Studii Sud-Est Europene* (1997–1998).

Recenzii, cronici, bibliografii

Zamfirei Mihail – Omagiu, „Cărți de o viață – bibliografia Zamfirei Mihail”, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2024 (sub tipar);

„Cronica Simpozionului Național al Societății de Studii Clasice”, in *Studii Clasice*, XLIX/2020, pp. 271–288;

Compte-rendu, in *Revue des Études Sud-Est Européennes*, tome LVI/2018: Marie-Hélène Blanchet et Ionuț-Alexandru Tudorie (sous la direction de), *L’apport des assumptionnistes français aux études byzantines – une approche critique. Actes du colloque de Bucarest, 25–27 septembre 2014* (Archives de l’Orient Chrétien, n° 21), Paris, Institut Français d’Études Byzantines, 2017, 536 p.;

Banchetul. Perspective trans- și interculturale. Actele Colocviului Departamentului de Studii Clasice 2016, Cuvânt înainte/Cronică a Colocviului publicat în volum, București, Editura Universității din București, 2017;

„Vie scientifique de l’Institut des Études Sud-Est Européennes”, *Revue des Études Sud-Est Européennes*, nr. XLII/2004, pp. 421–436; XLIII/2005, pp. 489–506, XLIV/2006, pp. 445–465;

„*Litteris classicis semper devota...* Bio- și bibliografie Florica Bechet”, *Miscellanea philologica et historica. In honorem Floricae Bechet*, Editura Universității din București, ISBN 978-606-16-1272-7, 2021, pp. 11–32.